

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupíčkové v právní věci žalobce: **Mgr. J. H.**, zastoupen Mgr. Janem Švarcem, advokátem se sídlem Vodičkova 695/24, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy ČR**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 12. 2023, č. j. 2 A 55/2022-21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 10. 2022, č. j. MD-30321/2022-160/5 (dále též „napadené rozhodnutí“), zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 26. 4. 2022, č. j. MHMP 713565/2022/Bur, jímž správní orgán I. stupně shledal žalobce vinným ze spáchání dvou přestupků dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o silničním provozu“). Přestupků se měl dopustit tím, že dne 25. 2. 2021 v 9:47 hod. v Praze 7 na ulici Argentinská (ve směru od ulice Bubenské nábreží v prostoru křižovatky s ulicí Dělnická) při řízení osobního motorového vozidla značky Škoda registrační značky X nerespektoval dopravní značku V9a „Směrové šipky“ (z pravého jízdního pruhu, kde byl vyznačen směr jízdy vpravo, pokračoval v přímém směru jízdy), a dále nepředložení řidičského průkazu. Za spáchání přestupků byla žalobci dle § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 2200 Kč. Současně byla žalobci uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) rozsudkem ze dne 7. 12. 2023, č. j. 2 A 55/2022-21, zamítl. Plné znění

rozsudku městského soudu je přístupné na www.nssoud.cz a soud na něj pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Rozsudek městského soudu napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížností z důvodů podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). V prvním okruhu námitek stěžovatel poukazoval na nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Podle stěžovatele se městský soud dostatečně nevypořádal s uplatněnou žalobní argumentací. Ve druhém okruhu námitek stěžovatel brojil proti právnímu posouzení věci. Dovožoval, že se žádného protiprávního jednání nedopustil. Je názoru, že byl v křižovatce oprávněn změnit směr jízdy, resp. přejet z jednoho jízdního pruhu do druhého. Nesouhlasil ani s tím, jakým způsobem městský soud posoudil aspekt nepředložení řidičského průkazu. Městský soud nadto vyšel z nepřiléhavé judikatury. Z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Nejvyšší správní soud zaslal kasační stížnost žalovanému k podání vyjádření, žalovaný se však ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Nejvyšší správní soud předně zkoumal podmínky přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., s účinností od 1. 4. 2021, platí, že za podmínky, kdy před krajským (městským) soudem rozhodoval o věci specializovaný samosoudce, a tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou (změna na základě novely soudního řádu správního zákonem č. 77/2021 Sb.). Z důvodové zprávy k této novele je zřejmé, že jejím účelem je urychlení soudního přezkumu rozhodnutí a dalších aktů správních orgánů, a to ve fázi před Nejvyšším správním soudem. Věcné přezkoumání pravomocného rozhodnutí krajského (městského) soudu Nejvyšším správním soudem má probíhat pouze v případech, kdy je to důležité nejen pro samu posuzovanou věc, ale i pro plnění základní role Nejvyššího správního soudu jako vrcholného soudního orgánu ve věcech správního soudnictví, kterou je sjednocování judikatury správních soudů.

[7] Nejvyšší správní soud shledal, že se uvedená právní úprava na nyní projednávanou věc užije. Městský soud rozhodl po nabytí účinnosti uvedené novely s. ř. s. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021-30, ze dne 14. 7. 2021, č. j. 10 Azs 184/2021-36, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021-34), přičemž ve věci rozhodoval samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

pokračování

[8] Návazně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Ačkoli se v tomto usnesení vyjádřil ve vztahu k předcházející právní úpravě nepřijatelnosti, která pamatovala pouze na posuzování ve vztahu k mezinárodní ochraně, závěry plynoucí z této judikatury jsou uplatnitelné i po výše uvedené novele (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 1 Azs 172/2021, sp. zn. 9 As 83/2021, sp. zn. 1 As 124/2021, sp. zn. 9 Azs 84/2021, sp. zn. 9 Azs 110/2021, sp. zn. 4 As 156/2021, sp. zn. 10 As 222/2021, sp. zn. 9 As 144/2021, sp. zn. 1 As 148/2021, sp. zn. 10 Azs 225/2021, sp. zn. 6 Azs 242/2021, sp. zn. 9 Azs 213/2021, atp.).

[9] Podle označené judikatury se o přijatelnou kasační stížnost může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou. V dané věci nevystala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Městský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Městský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[11] Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvažil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné, resp. z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, atp.).

[12] Tyto požadavky napadený rozsudek splňuje. Z rozsudku je patrné, z jakého skutkového stavu městský soud vycházel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti, resp. jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu. Vysvětlil, z jakých důvodů nemohl přisvědčit žalobní argumentaci. Ostatně sám stěžovatel s argumentací městského soudu zcela konkrétně polemizuje a vyvrací jeho závěry. Nejde tedy o situaci, kdy by nebylo z rozsudku seznatelné, jakými úvahami se městský soud řídil. Lze si samozřejmě představit ještě podrobnější vypořádání některých žalobních námitek např. stran dovolené změny

jízdních pruhů, či stran nenaplnění materiální stránky daných přestupků. Z odůvodnění rozsudku však vyplývá, proč uvedené námitky nevedou k nutnosti zrušení rozhodnutí žalovaného (viz zejména body 18 a 19 napadeného rozsudku). Městský soud s poukazem na přílehlavou právní úpravu a judikaturu dovedl, že povinností stěžovatele bylo respektovat dopravní značku V9a „Směrové šipky“, takto však stěžovatel nepostupoval. Z pravého jízdního pruhu, kde byl vyznačen směr jízdy vpravo, pokračoval v přímém směru jízdy. *„Jestliže ve smyslu § 17 odst. 5 písm. f) bodů 3 a 4 zákona o silničním provozu řidiči svědčí právo předjíždět na hlavní pozemní komunikaci a na křižovatce s řízeným provozem, není tím nijak dotčena jeho povinnost řídit se vodorovnou příkazovou značkou V9a „Směrové šipky“. Pravidlo obsažené v § 21 odst. 4 zákona o silničním provozu, podle něhož řidič, který při odbočování opouští průběžný pruh, musí co nejdříve vjet na odbočovací pruh, je-li vyznačen, se žalobcovy věci netýká.“* Městský soud dodal, že značka V9a „Směrové šipky“ nemá doporučující charakter; v případě značky V9a jde o značku, která jednoznačně prikazuje způsob řazení vozidel. Městský soud dostatečně odůvodnil i to, z čeho vyplývala povinnost stěžovatele mít u sebe řidičský průkaz, přičemž své závěry i zde opřel i přílehlavou judikaturu správních soudů (rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2021, č. j. 1 A 24/2020-81, a Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2021, č. j. 10 As 230/2021-40, které obstálo i v řízení o ústavní stížnosti – srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2022, sp. zn. IV. ÚS 3330/21). Lze dodat, že uvedenými námitkami se dostatečně zabývaly i správní orgány (srov. zejména str. 3 prvostupňového rozhodnutí, resp. str. 3 a 4 rozhodnutí žalovaného), jejichž závěry městský soud aproboval. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že v celkovém kontextu věci nelze postup městského soudu považovat za natolik vadný, že by vyvolával nepřezkoumatelnost jeho rozsudku. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Takovými vadami rozsudek městského soudu netrpí.

[13] I postup při zjišťování skutkového stavu má oporu v právní úpravě a navazující judikatuře (srov. § 3 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a rozsudky ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003-59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003-42, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004-65, ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004-43, ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015-71, či usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS). Obsah spisu (zejména videozáznam a fotodokumentace předmětného jednání, úřední záznam o místě, čase a způsobu spáchaného přestupku, protokol o vyhodnocení kamerového záznamu atp.) poskytuje jednoznačnou oporu pro závěry správních orgánů stran porušení právních povinností stěžovatelem. Důkazy byly hodnoceny v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů ve vzájemné souvislosti, přičemž správní orgány reflektovaly i specifika dokazování v řízení o přestupcích (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2009, č. j. 1 As 84/2009-77, ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013-35, ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015-56, či ze dne 24. 8. 2016, č. j. 1 As 80/2016-30, č. 3466/2016 Sb. NSS). Městský soud proto nepochybil, pokud ze závěrů zjištěných správními orgány vyšel (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112, ze dne 25. 5. 2017, č. j. 5 As 49/2016-198, ze dne 27. 7. 2017, č. j. 1 As 15/2016-85, ze dne 16. 3. 2020, č. j. 1 As 245/2019-38, atp.).

pokračování

[14] Rovněž právní posouzení respektuje východiska právní úpravy a judikatury [srov. § 6 odst. 7 písm. a), § 4 písm. c) a § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu ve spojení s přílohou č. 8 vyhlášky č. 294/2015 Sb. a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2021, č. j. 10 As 230/2021-40 a Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2021, č. j. 1 A 24/2020-81]. Směrové šipky, jak jsou definovány v příloze č. 8 (V 9a) vyhlášky č. 294/2015 Sb., nemají pouze „doporučující charakter“, ale charakter „příkazní“ (srov. i body 72 až 75 rozsudku městského soudu ze dne 8. 3. 2021, č. j. 1 A 24/2020-81 a body 11 a 12 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2021, č. j. 10 As 230/2021-40). Jejich nedodržení lze klasifikovat jako porušení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, tj. jako přestupek ve smyslu § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. Lze dodat, že stěžovateli není kladeno za vinu, že přešel podélnou čáru přerušovanou, nýbrž to, že nedodržel značku „směrové šipky“ (V 9a); namísto toho, aby odbočil vpravo (byl zařazen v pravém odbočovací jízdním pruhu), pokračoval rovně. S ohledem na povahu daného jednání je nepřiléhavá i argumentace poukazem na možnou změnu jízdních pruhů na dálnici, na jízdu v protisměru atp. Stěžovatel z takového jednání vinným shledán nebyl.

[15] Závěrem judikatury odpovídá i hodnocení povinnosti prokázat se řidičským průkazem. Např. v rozsudku ze dne 13. 10. 2021, č. j. 10 As 230/2021-40, Nejvyšší správní soud (nadto ve vztahu k obdobné argumentaci téhož stěžovatele) uvedl, že *„podle § 6 odst. 7 písm. a) zákona o silničním provozu platí, že řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe řidičský průkaz. Stěžovatel u sebe řidičský průkaz neměl. Proč ho neměl je bez významu. Stěžovatel neměl v dané situaci vůbec usedat za volant.“* Obdobně lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 As 322/2016-39, podle něhož řidičský průkaz má mít řidič při řízení u sebe právě proto, aby jej mohl při silniční kontrole policistovi předložit k ověření, že má řidičské oprávnění. Smyslem a účelem uvedených povinností je rychle, jednoduše a bez dalších pomůcek (např. za pomoci dálkového přístupu do evidencí přístupných policistovi) prostřednictvím úředního dokladu osvědčit, že ten, kdo řídí motorové vozidlo, má příslušné řidičské oprávnění. Podpůrně lze poukázat i na rozsudky ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, ze dne 6. 1. 2012, č. j. 5 As 106/2011-77, či ze dne 27. 9. 2012, č. j. 1 As 118/2012-23, ze dne 13. 12. 2016, č. j. 7 As 238/2016-26, ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 As 322/2016-39, ze dne 11. 1. 2021, č. j. 5 As 17/2018-33. Uvedená judikatura se zabývala i souvisejícími aspekty stížní argumentace vč. stěžovatelova tvrzení ohledně nemožnosti naplnění materiální stránky přestupku. Nejvyšší správní soud není rovněž názoru, že by městským soudem aplikovaná judikatura byla nepřiměřeně přísná, jak tvrdil stěžovatel v kasační stížnosti. Plně respektuje smysl a účel dané právní úpravy. Oporu v judikatuře mají i závěry městského soudu stran nemožnosti zohlednit změnu právní úpravy nastalou po vydání rozhodnutí žalovaného (srov. bod 21 napadeného rozsudku městského soudu a rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46). Nejvyšší správní soud dodává, že zákon č. 261/2021 Sb. povinnost „mít u sebe řidičský průkaz“ nezrušil. To učinil až zákon č. 271/2023 Sb., kterým se mění zákon o silničním provozu a další související zákony (účinnost od 1. 1. 2024), jak správně uvedl i městský soud.

[16] Ani na základě žádného dalšího stížního tvrzení nebylo lze shledat přijatelnost kasační stížnosti. Městský soud postupoval v mezích právní úpravy a přiléhavé judikatury. Nedopustil se ani žádných vad vedoucích k nutnosti kasace jeho rozhodnutí (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008-67, ze dne

21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008-66, ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 16/2013-26, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45, ze dne 9. 12. 2021, č. j. 9 Azs 213/2021-45, atp.).

[17] Z uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. května 2024

Tomáš Foltas
předseda senátu